

SUBSIDIE VOOR DE AANPLANT VAN POPULIEREN IN ENGELAND

[941 : 176.1 Populus (410)]

door

W. L. JANSEN

Groot Brittannië is weliswaar het minst beboste land van West-Europa, maar men kan onze broeders in de houtarmoede niet verwijten, dat zij deze toestand zonder meer aanvaarden. In dit tijdschrift is reeds melding gemaakt van verscheidene regeringsmaatregelen, die ten doel hadden de bossen uit te breiden en hun productie te verhogen, zoals het grote bebossingsplan, het Dedication Scheme, het bebossingssubsidie van £ 30 per ha en het uitstekende voorlichtingsmateriaal van de Forestry Commission. Thans heeft deze dienst ook haar aandacht gericht op de houtopstanden buiten het bos. Sedert het midden van 1950 is een subsidie toegezegd voor de aanplant van populieren, teneinde door middel van deze nuttige boomsoort de binnenlandse houtproductie verder op te voeren.

De regeling is als volgt. Er zijn twee soorten van subsidie: I voor populieren in bosverband en II voor lanen of rijen. Subsidie I bedraagt £ 20 per ha of, wanneer met andere houtsoorten wordt gemengd, het standaardsubsidie van £ 30; subsidie II bedraagt 2 shilling per boom. Het subsidie moet door de eigenaar worden aangevraagd en hij verklaart bij deze gelegenheid de gestelde voorwaarden te zullen naleven, de bomen te beschermen en in stand te houden en geen ander subsidie te hebben aangevraagd of verkregen. Een stafkaartje moet worden bijgevoegd.

Voor subsidie I geldt als voorwaarde, dat de oppervlakte waarvoor subsidie kan worden aangevraagd tenminste 0,8 ha bezetting (estate) per jaar moet bedragen, waarbij de gemiddelde plantafstand voor de bomen niet minder dan 6 en niet meer dan 8 m mag zijn.

Ten aanzien van subsidie II is bepaald, dat niet meer dan 2 rijen mogen worden geplant aan iedere zijde van een beek, weg, houtwal enz.; dat het minimum aantal populieren waarvoor subsidie kan worden verleend 200 stuks per bezitting per jaar bedraagt en dat de plantafstand tenminste 6 meter moet zijn.

Subsidies volgens een van deze maatstaven worden alleen verleend voor economisch verantwoorde beplantingen op grond die voor duurzame houtteelt geschikt is. Bij de subsidie-aanvraag moet worden opgegeven, welke variëteit of soort men zal gebruiken. Voor kanker gevoelige soorten komen niet in aanmerking; met name worden genoemd de balsempopulieren. Fastigiaat groeiende vormen, die geen werkhout produceren, komen evenmin in aanmerking (Italiaanse populier e.d.).

Tussen beworteld en onbeworteld plantsoen wordt geen onderscheid gemaakt, maar wel moeten de bomen recht zijn. Indien de populieren op natte grond worden geplant, moet de ontwatering daar zodanig zijn, dat de bomen kunnen opgroeien tot werkhoutafmetingen. Tenslotte moet het plantsoen worden beschermd tegen grazende dieren en konijnen.

Het subsidie kan 2 jaar na het planten worden aangevraagd, maar wordt geweigerd als de bomen in die tijd niet een hoogte van 1,80 m of meer hebben bereikt. Alle beplantingen zijn aan keuring onderworpen en subsidie wordt alleen verleend, wanneer het werk tot genoegen van de Forestry Commission is. Keuring heeft niet plaats voor de eigenaar schriftelijk heeft verklaard, dat de hoogte van 1,80 m is bereikt. Zo spoedig mogelijk na de keuring wordt een voorschot op het subsidie verleend van 50 %. Het restant wordt 5 jaar later betaalbaar gesteld, mits de Forestry Commission overtuigd is, dat de bomen goed zijn aangelegd en verzorgd. Schiet de eigenaar hierin tekort, dan is hij of zijn rechthebbende verplicht alle voorschotten met $3\frac{1}{2}$ % jaarlijkse rente terug te betalen, ook als verkoop plaats heeft gehad. Van iedere wijziging in de eigendomstoestand moet aangifte worden gedaan. Worden de bomen, waarvoor voorschot is verleend, binnen 5 jaren geheel of gedeeltelijk door brand vernield of beschadigd, dan is de eigenaar gehouden binnen 3 jaren na de brand op eigen kosten te herplanten tot genoegen van de Forestry Commission of het voorschot terug te betalen. In alle gevallen berust de beoordeling of de bomen naar behoren zijn geplant en onderhouden bij de Forestry Commission; de beslissing van deze is bindend.

De aanvragers van subsidie wordt voorts geadviseerd om in verband met het wortelstelsel van de populier geen bomen te planten dichter dan 33 m bij gebouwen en andere opstallen, terwijl bij aanplant langs waterlopen de belangen van een goede afwatering niet uit het oog waren te verliezen.

In *The Farmers Weekly* van 8 September 1950 (Vol. XXXIII, no. 10, blz. 57—59) bespreekt E. R. Pratt de nieuwe subsidieregeling. Hij acht de populier een „boerenboom” bij uitnemendheid en meent, dat vooral de Engelse boeren, die Nederland hebben bezocht, zich dat bewust zullen zijn. Immers een van de eerste dingen, die men daar doet na het droogleggen van een Zuiderzeepolder, is het planten van een ontzaglijk aantal populieren in rijen en singels om de kracht van de wind te breken. Dit werk wordt naar zijn mening grondig en systematisch uitgevoerd. Hij vestigt er dan de aandacht op, dat balsempopulieren van subsidiëring uitgesloten zijn wegens hun langzame groei en vatbaarheid voor kanker. De ratelpopulier is eveneens ongeschikt. Tegen de abelen bestaat geen direct bezwaar, maar zij groeien langzaam en krom en zullen naar Pratt's mening niet voldoen aan de eerste der algemene voorwaarden.

De groep der zwarte populieren blijft dan over. Met het oog op het grote aantal nieuwe kruisingen heeft men niet nauwkeurig aangegeven, welke soorten voor subsidie in aanmerking komen. Naar Pratt's mening zijn de veiligste: *P. serotina*, *P. robusta* en *P. Eugenei* (Kew), die allen mannelijk zijn. Om de zeer veel voorkomende en zeer kankergevoelige *P. regenerata*, die vrouwelijk is, te elimineren, raadt hij aan om slechts stekken en poten te nemen van mannelijke bomen, tenzij men volledige zekerheid heeft over de soortechtheid. Hij acht *P. Eugenei* de snelste en rechtste groeier, maar er komt een zeer kankergevoelige soort voor in Engeland, die sprekend op *P. Eugenei* lijkt. Wie deze boom dus wil planten, moet zich te voren grondig overtuigen van de herkomst.

De voorgeschreven plantafstand acht hij te groot voor windsingels.

Volgens zijn mening dienen deze 2-3 rijen dik te zijn, met een onderlinge afstand van 4 m. Deze singels moeten dan echter wel drastisch worden gedund vóór de kronen elkaar raken. Het komt Pratt waarschijnlijk voor, dat bedoelde eis dan ook zal worden gewijzigd, maar dan zal tijdige dunning verlangd worden en natuurlijk wordt toch slechts één boom per 6 m gesubsidieerd. Blijft deze eis bestaan, dan moet men de windsingel maar opvullen met van nature voorkomende struiken of schaduwverdragende naaldhoutsoorten.

Teneinde aan de voorwaarde, dat de bomen binnen de 2 jaren een hoogte van 1.80 m moeten hebben bereikt, te kunnen voldoen, lijkt het Pratt het beste om poten of beworteld materiaal van bijna de gestelde hoogte te gebruiken. Iedereen kan deze met enige zorg in 2 jaren opkweken uit stek. Op deze wijze is het mogelijk nog in het jaar van planten het subsidie te incasseren.

Pratt's laatste waarschuwing is, dat men, om niet te kort te komen op het voorgeschreven minimumaantal van 200 bomen, er maar meteen 300 moet planten vanwege de vernieling door konijnen, paarden en mensen! Blijkbaar staat een boom op het Engelse platteland aan vele risico's bloot.¹⁾

Moge de Forestry Commission, die zo bereidwillig was uitvoerige inlichtingen te verschaffen, veel succes hebben met haar jongste maatregel, die een belangrijke bijdrage kan leveren om de nationale houtproductie van het Verenigd Koninkrijk te verhogen.

¹⁾ In Nederland niet? Red.